

РЕШЕНИЕ

№ 30

гр. Разград, 17.12.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – РАЗГРАД в публично заседание на първи декември през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Атанас Д. Христов

при участието на секретаря Дияна Р. Георгиева
като разгледа докладваното от Атанас Д. Христов Търговско дело № 20203300900058 по описа за 2020 година

Исковете са с правно основание чл. 432 КЗ и чл. 86 от ЗЗД.

Производството е образувано по предявени от:

1. М. Х.. ИСК., ЕГН *****, с адрес обл. Разград, общ. Исперих, с. Лудогорци, ул. Янтра № 22,
2. Б. М. З., ЕГН *****, адрес обл. Разград, общ. Исперих, с. Лудогорци, ул. Янтра № 22 действаща лично и със съгласието на своята майка М. Х.. ИСК., ЕГН *****, с адрес обл. Разград, общ. Исперих, с. Лудогорци, ул. Янтра № 22 /навършила пълнолетие в хода на процеса/, и двете действащи, чрез пълномощника им адвокат Н.Н. Д.,

ПРОТИВ

"Застрахователно акционерно дружество ДаллБогг: Живот и Здраве" АД, ЕИК 200299615, седалище и адрес на управление гр. София, п.к. 1172, р-н Изгрев, ж.к. Дианабад, бул. Г.М.Д. № 1, бл. 0, вх. 0, ет. 0, ап. 0, представители: Б.Г.И., Р.В.М., Ж.С.К., начин на представляване: Заедно от поне двама изпълнителни директори, кумулативно обективно съединени искиове с правно основание чл. 432, във вр. с чл. 493 от Кодекса за застраховането вр. чл. 45 от Закона за задълженията и договорите.

Ишците молят съда да осъди ответника да им заплати на всеки един от ишците обезщетение в размер на сумата **200 000 лв** - представляваща обезщетение за претърпените неимуществени вреди - болки и страдания от смъртта на М. З. И. – съпруг на първата ищца и баща на втората ищца, причинена му при ПТП, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от **08.04.2020г.** - датата на ПТП, до окончателното изплащане, съгласно чл. 429 КЗ, както и законна лихва върху горепосочената сума, съгласно чл. 497,

ал.1, т.1 КЗ, считано от **28.05.2020** г. до окончателното изплащане.

Ищците твърдят, че на 08.04.2018 г. около 17.10 часа на път III – 205, при 29+500 км., между с. Г Поровец и гр. Исперих, виновният водач Мю. М. З., ЕГН *****, управлявала л.а. м. Пежо, модел 306, с рег. № 8663 ВС, собственост на М.В. Д., като поради движение с несъобразена и превишена скорост, не успяла да преодолее завой на пътното платно, изгубила контрол над управлението на МПС, което довело до преобръщането му в канавката. В резултат пасажерът М. З. И. получил травматични увреждания, поради което починал на 25.04.2020г. въпреки лечението ми в МБАЛ Св. Иван Рилски Разград.

Сочи, че виновният за настъпилото събитие водач Мю. М. З., ЕГН *****, попада в кръга лица, чиято отговорност се покрива от застраховката „Гражданска отговорност“ - ВС/30/119001790993, с начална дата на покритие 27.06.2019г, валидна до 26.06.2020г., издадена от ответното дружество за горепосочения автомобил.

Ищецът спазил изискванията на чл. 380, ал.1 КТ като подал претенция за извънсъдебно изплащане на обезщетението, но такова не му е изплатено.

Постъпил е писмен отговор от ответника „ЗАД ДАЛЛБОГГ ЖИВОТ И ЗДРАВЕ“ АД гр. София.

По същество оспорва исквете по основание и размер. Твърди, че не са налице всички елементи на фактическия състав на отговорността на застрахователя.

Прави възражение за нищожност на договора за застраховка „ГО“ между деликвента Мю. М. З. и застрахователя, тъй като в съставения АУАН е отразено, че по време на произшествието е управлявал МПС с прекратена регистрация, поради което към момента на ПТП не е имало годен обект на застрахователна закрила и процесната полица е прекратена по право. Същевременно в §6 твърди, че не оспорва наличието на валидно застрахователно правоотношение между сочения за деликвент водач и ответника.

Възразява, че преди произшествието М. З. И. е бил без предпазен колан и с това е допринесъл за настъпилия вредоносен резултат. Твърди се, че настъпилата смърт е в резултат на несвоевременно извършени медицински манипулации и операции в лечебното заведение. Счита, че посочения от ищите размер на обезщетение е силно завишен. Възразява срещу претенцията за присъждане на законна лихва от 08.04.2020 г., а такава се дължи от 22.05.2020 г. Оспорва и интензитета на неимуществените вреди.

В допълнителна искова молба ищите поддържат изложените доводи в исквата молба и оспорва възраженията на ответника като неоснователни. Твърдят, че не са получавали обезщетение или други плащания по повод процесното ПТП, както от работодателя на пострадалия, така и от ответника или друго трето лице.

В допълнителен писмен отговор ответникът поддържа възраженията си.

Съдът, като прецени твърденията и становищата на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Видно от преписите от материали по нощ № 12 / 2021 г. по описа на РОС, с Присъда № 4/12. 02. 2021 г. подсъдимата Мю. М. З. е призната за виновна в това, че на 08.04.2020г. по път Ш-205 km.29+000 /гр. Исперих - с. Голям Поровец, обл. Разград/ при управление на л.а. "Пежо" модел 306 с рег. № РР 8663 ВС, собственост на Муса Арифов Мусов от гр. Разград, е нарушила правилото за движение по пътищата визирано в чл. 20, ал. 1 от Закона за движение по пътищата, а именно: "Водачите са длъжни да контролират непрекъснато пътните превозни средства, които управляват" и по непредпазливост е причинила смъртта на М. З. И., с което е осъществила от обективна и субективна страна съставът на престъпление по чл. 343, ал. 1, б. „в“ вр. чл. 342, ал. 1 от НК, поради което и на основание чл. 58а, ал. 1 вр. с чл. 36 НК е осъдена на една година и четири месеца лишаване от свобода, като на осн. чл.66, ал.1 от НК изпълнението на наложеното наказание е отложено за изпитателен срок от три години.

Между страните няма спор, че причина за настъпване на ПТП е обстоятелството, че Мю. М. З. на 08. 04. 2020 г. е управлявала лек автомобил „Пежо 306“ с рег. № РР 8663 ВС в посока гр. Исперих -с. Голям Поровец, обл. Разград. Сестрата на подсъдимата Б.М. седяла на предна дясна пасажерска седалка, а баща им – пострадалият М. И. на задна седалка, зад дъщеря си Бирсел. След прав участък от около 300-400 метра следвал ляв завой в посока на движение на автомобила. Преди това имало предупредителен знак "Опасен завой наляво" и забранителен "Забранено изпреварването на МПС". Подсъдимата М.З. навлязла с автомобила в завоя със скорост от 80,22 км/ч. Тя не предприела действия за завиване и излязла с автомобила в дясно от пътя, след което лекия автомобил се ударил в две млади дръвчета, отстоящи на близо 3 метра вдясно от пътя. Автомобила преминал през тях и след няколко метра се обърнал на лявата си страна, от към страната на шофьора и останал в покой. Това поведение на водача М.З. се дължи на недостатъчните внимание и концентрация с които е управлявала лекия автомобил, непосредствено преди ПТП, като не е следвала траекторията на движение на автомобила по пътя. С тези си действия и бездействия, подсъдимата нарушила визираното по горе правило за движение по пътищата, а именно по чл. 20, ал. 1 от ЗДвП. Тези нейни действия и бездействия са в пряка причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат. В случай, че подсъдимата бе спазила визираното по-горе правило за движение по пътищата, то същата обективно е била в състояние да предотврати настъпването на пътнотранспортното произшествие, от което е последвала смъртта на баща й. Непосредствено след ПТП, сестрата на подсъдимата Б.З. успяла да излезе през отвора на счупеното задно стъкло, а водачката на автомобила –

подсъдимата М.З. излязла през пасажерката врата. Те посочили на спрелите лица, че вътре в автомобила е и техният баща М. И.. С общи усилия на хората от спрелите автомобили, М. И. бил изваден и сложен на земята в съзнание, а при опит за разговор с него, той само хрипял. Пострадалият И. бил транспортиран от ЦСМП - Исперих до МБАЛ - Исперих, а след няколко дни в МБАЛ - Разград. Въпреки оказаната спешна помощ и проведената оперативна интервенция в МБАЛ - Разград, на 25.04.2020 г. пострадалият М. З. И. починал.

По делото са разпитани като свидетели Б.М.Б. – без родство, В.Х.Х. – без родство.

В показанията си свидетелите сочат, че ишците, които са съпруга и дете на пострадалия, преживели много тежко смъртта му. Били много сплотено семейство, като починалия бил глава на това семейство и го издържал. М. бил опора на ишците, грижел се за тях материално и морално. След смъртта му ишците се променили, рухнали. Плачели, все още не могли да повярват и да преживеят случилото се.

По настоящото дело са назначени съдебно-психологическа експертиза, СМЕ и комплексна съдебно-медицинска и автотехническа експертиза.

Според заключението на съдебно-психологическата експертиза, ишците са преживели силен шок и мъка. Силната им емоционална връзка и травмиращото събитие са причинили психоемоционален стрес на освидетелстваните, изразяващи се в система от физиологични, биохимични, психични и поведенчески реакции. Налице е хоринчно стресово състояние нарушаващо емоционалния баланс, т.нар. жизнена криза или психотравма.

Назначената СМЕ дава заключение, че при огледа и аутопсията върху трупа на М. И. на 55г. от с. Лудогорци, обл. Разград, както и от медицинската документация на негово име се установява: състояние след травматичен шок от съчетана травма: Травма на главата: охлузвания на кожата в челно-теменна и дясна теменно-слепоочна област на главата във фаза на обратно развитие; хирургично обработени рани по страничните теменни повърхности двустранно; Травма на гръбначния стълб - отзвящо счупване на ниво 6-7-ми шиен прешлен; контузия на гръбначния мозък; клинични данни за квадрипареза; Травма на гръдния кош: разкъсване на междуребрната мускулатура между 1-во/2-ро десни ребра; разместено счупване на гръдната кост на това ниво; многофрагментно счупване на лява ключицата през средата; счупване на 1-во и 2-ро леви ребро по средна ключична линия; счупване на 1-во, 2-ро и 3-то леви ребра по лопаткова линия; дифузно мътновеещо червеникаво кръвонасядане на меки тъкани в горновъншният квадрант на дясна гръдна половина; От медицинската документация - подкожен емфизем в дясно, хемопневмоторакс в дясно с евакуация на 500мл кръв, остра дихателна недостатъчност; Изразен оток на мозъка с вклиняване на малкомозъчните тонзили в големия тилев отвор; оток на белия дроб; двустранна гнойна пневмония; Набелязана коронаро-и атеросклероза;

началнанефросклероза; дребноделчест строеж на черния дроб; отливъчни камъни в легенчетата на двата бъбрека; празен стомах; празен пикочен мехур; Следи от оперативни мероприятия - трахеостома, торакоцентеза в дясно; хирургично обработени рани в окосмената част на главата - лява и дясна странична теменна област.

Според заключението, причината за смъртта на М. И. е състоянието на травматичния шок и неговите усложнения, резултат от получената съчетана травма на гръбначния стълб и гръдния кош. Описаните травматични увреждания са резултат от действието на твърди тъпи и тъпоръбести предмети и са получени по механизма на директен удар, противоудар, сътресение на тялото и рязко отвеждане на шийния отдел на гръбначния стълб /т.нар. „камшичесто" счупване/. Морфологията на уврежданията показва действие на много голяма кинетична енергия. При такова тежко увреждане на гръбначния стълб и контузията на гръбначния мозък смъртта е била неизбежна, въпреки проведените терапевтични мероприятия. При аутопсията е установено, че съчетаната травма на М. И. може да бъде получена при ПТП -травма в купето на автомобила - челен удар в препятствия /крайпътни дървета/ и преобръщане по таван със стационариране на лявата си страна. Намирането на пострадалия, след инцидента, на пасажерското място - задна дясна седалка, в катастрофираният лек автомобил, сочи, че пасажера е бил с правилно поставен предпазен колан, тъй като въпреки преобръщането на автомобила по таван и стационарирането на обратната лява страна е останал на мястото, където е пътувал. След ПТП пострадалият М. Искеднер е транспортиран до Спешно отделение на МБАЛ-Разград и настанен за лечение в последователно в ОАИЛ и ОХ на болницата, където са направени:лабораторни и образни изследвания;консулти със специалисти- невролог, хирург, неврохирург; поставена директна екстензия по Кръчфийлт;извършени оперативни интервенции; медикаментозно лечение и активна реанимация. Лечението е проведено своевременно, адекватно и в пълен обем, в съответствие с правилата на добрата медицинска практика.

Назначената по делото Комплексна съдебно-медицинска и автотехническа експертиза е направила заключение, че процесният лек автомобил „Пежо 306" с рег. № РР 8663 ВС е произведен през 1996 г. с лев волан, хечбек с 5 врати и е снабден с предпазни колани на 5 места, вкл. 1 триточков инерционен диагонално-поясен за задържане пътника в дясно на задна седалка (където се е возел пострадалият пътник М. И.) с поставяне отдясно наляво. Описан е механизъм на движението на тялото на пътник, возещ се на задна седалка с правилно поставен и без поставен предпазен колан. С оглед на механизма на движението на тялото, получените травми от пострадалия и деформациите по автомобила, според заключението, не може да се направи категоричен обоснован извод дали И. е бил с поставен обезопасителен колан по време на претърпяното ПТП. Липсата на травматични увреждания на гръдния кош на нивото на преминаване на предпазния колан по предната му повърхност, липсата на увреждания в

областта на корема, лявата хълбочна област, наличие на травматични увреждания в областта на лявата ключица, левите ребра, рани и ожулвания по горната повърхност на главата не дават основание да се твърди с категоричност, че пострадалият е бил с поставен обезопасителен колан по време на претърпяното ПТП. Травмите довели до смъртта на пострадалия - гръбначно-мозъчна травма с отзвящо счупване (счупване-изкълчване) на ниво 6-ти-7-ми шийни прешлени, контузия на гръбначния мозък на същото ниво, разкъсване на междуребрената мускулатура между 1-во и 2-ро десни ребра, деснострани хемопневмоторакс, предвид движението на тялото на седящия на задната седалка в дясно при ПТП и деформациите на купето на автомобила, биха могли да се получат както при поставен, така и без поставен предпазен колан. Уврежданията, които са причина за смъртта най-вероятно не биха могли да бъдат избегнати и при поставен предпазен колан.

Ищците твърдят, че за автомобила към момента на причиняването на ПТП е имало сключен валиден договор за застраховка с ответника „Гражданска отговорност“. Приложена е Справка от базата данни на Информационен център към Гаранционен фонд на база подадени данни от застрахователните компании за застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, от която е видно, че за автомобил с рег. № РР 8663ВС е сключена застраховка „Гражданска отговорност“ на 26. 06. 2019 г. със срок от 27. 06. 2019 г. до 26. 06. 2020 г. с полица № ВГ /30/119001790993 при ответника. Приложено е Писмо вх. № 1272/ 22.04. 2021 г. от ОД на МВР Разград, според което на процесният автомобил „Пежо 306“ с рег. № РР 8663 ВС, регистриран на 27. 02. 2017 г. на името на З., на 29. 08. 2019 г. е с прекратена регистрация по чл. 143, ал. 15 от ЗДВП – непрегистрирано МПС.

Ищците са предявили претенциите си пред застрахователя – ответник по делото „ЗАД ДАЛЛБОГГ ЖИВОТ И ЗДРАВЕ“ АД за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 200 000 лв. за всеки един, връчени с обратна разписка на 27. 05. 2020 г. С Писмо, изх. № 1987/ 28. 05. 2020 г. ответникът е отказал изплащане на претендираните от ищите безщетения, предвид липсата на СМЕ, АТЕ, протоколи за гласни и писмени доказателства и непосочване на банкова сметка.

Въз основа на тази фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

Обект на застраховане по задължителната застраховка "Гражданска отговорност" на автомобилистите в хипотезата на чл. 432 КЗ е гражданската отговорност на застрахованите физически и юридически лица за причинените от тях на трети лица имуществени и неимуществени вреди, свързани с притежаването и/или използването на моторни превозни средства, за които застрахованите отговарят съгласно българското законодателство или законодателството на държавата, в която е настъпила вредата. Предмет на застраховката е деликтната отговорност на застрахованите лица, т. е. отговорността за виновно причиняване на вреди на трети лица, възникнала на

основание чл. 45 и сл. от ЗЗД.

Отговорността на застрахователя зависи от доказаните в исковото производство срещу него обстоятелства: застрахователен договор, застрахователно събитие, причинено от застрахования деликвент, вреди, причинно-следствена връзка между вредите и застрахователното събитие.

Съдебната практика приема, че с оглед функционалния характер на отговорността на застрахователя по този вид застраховка, ако липсва един от елементите за възникване на гражданската отговорност на прекия причинител на увреждането, то не са налице предпоставки и за ангажиране отговорността на застрахователя по предявения срещу него пряк иск.

За да се приеме, че е налице непозволено увреждане, обосноваващо деликтната отговорност по чл. 45 от ЗЗД, е необходимо да бъде установено, че са причинени вреди в резултат от виновното и противоправното поведение на управлявалия застрахованото МПС Мю. М. З..

В случая, безспорно се установява от събраните в съдебното производство пред настоящата инстанция доказателства, че М. З. И. – съпруг на първия и баща на втория ищец, е пострадал на 08 . 04 . 2020 г., като на 25. 04. 2020 г. настъпва неговата смърт от ПТП, причинено от Мю. М. З., при управление на лек автомобил, марка „Пежо 306“ с рег. № РР 8663 ВС. С Присъда № 4/ 12. 02. 2021 г. по нохд № 12 / 2021 г. по описа на РОС, Мю. М. З. е призната за виновна, че при управление на МПС виновно е нарушила правилата за движение по пътищата и е причинила смъртта на М. З. И.. Според чл. 413 от НПК и чл. 300 от ГПК, присъдата е задължителна за гражданския съд по въпросите извършено ли е деянието, виновен ли е деецът, наказуемо ли е деянието. Посочените актове на наказателния съд обвързват гражданския съд, относно вината на дееца, както и относно противоправността на деянието. От приложените преписи от материали от нохд № 12 / 2021 г. по описа на РОС се установява безспорно виновното и противоправно поведение на виновния водач Мю. М. З., управлявал лек автомобил „Пежо 306“ с рег. № РР 8663 ВС, застрахован със застраховка „Гражданска отговорност“ при ответника.

Неоснователно е възражението на ответника за нищожност на сключения договор за застраховка „Гражданска отговорност“, поради липса на годен предмет на застрахователна закрила и отпаднал правен интерес по създаденото облигационно правоотношение. Няма спор, относно наличието на сключена застраховка „Гражданска отговорност“ на 26. 06. 2019 г. със срок от 27. 06. 2019 г. до 26. 06. 2020 г. с полица № BG /30/119001790993 при ответника, както и че застрахованото МПС лек автомобил „Пежо 306“ с рег. № РР 8663 ВС е с прекратена регистрация по чл. 143, ал. 15 от ЗДвП от 29. 08. 2019 г., което се установява от Писмо вх. № 1272/ 22. 04. 2021 г. от ОД на МВР Разград. Съгл. чл. 343, ал. 2 от КЗ, за застрахователните договори се прилагат общите правила на Търговския закон и на Закона за задълженията и договорите, доколкото в този кодекс не е предвидено друго. По смисъла на

чл. 26, ал. 1, предл. първо от ЗЗД, нищожна е сделката, която има невъзможен предмет. Предмет на сделките могат да бъдат вещи, нематериални блага, действия или бездействия, отделни права и/или задължения. С предмета на сделката са свързани произтичащите от нея правни последици, а именно субективните права и правни задължения, които сделката поражда. За валидно възникване на правното действие на волеизявлението при сключване на сделка, е необходимо то да се отнася до възможен предмет към момента на сключването ѝ. Само пълната невъзможност на предмета към посочения момент съставлява пречка за пораждаване на съответните правни последици - за пораждаване на субективни права и правни задължения, респ. невъзможност за изпълнение /невъзможност за доставяне или предаване на вещи, за които е сключена сделката, или невъзможност да се извършат действия или бездействия, до които се отнасят целените от правната сделка правоотношения. Лекият автомобил, предмет на застрахователния договор, в случая е индивидуализиран с всичките си белези, а фактът, че през периода на действие на договора е била преустановена регистрацията му в „Пътна полиция“ към ОДМВР има за последица административнонаказателна отговорност, но няма за последица съществуването му като вещ. Съгласно чл. 429, т. 1 от КЗ, с договора за застраховка "Гражданска отговорност" застрахователят се задължава да покрие отговорността на застрахования за причинени от него на трети лица имуществени и неимуществени вреди, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователно събитие. Предмет на застрахователно покритие по този договор е отговорността на водача на застрахованото МПС, а не застрахователната закрила на процесното МПС като имуществена застраховка по смисъла на чл. 399 от КЗ. С оглед на това, съдът приема, че възражението на ответника за нищожност на застрахователната сделка е неоснователно.

Според мотивите на т. 3 от ТР № 1 от 7.03.2019 г. на ВКС по т. д. № 1/2018 г., ОСТК, единствено възможните последици в отношенията застрахован – застраховател в хипотезата на проявена недобросъвестност за обявяване на обстоятелства, за които застрахователят е поставил писмено въпрос, са имуществени и изрично предвидени в чл. 485, ал. 3 от КЗ. Възприетото законодателно разрешение е в пълно съответствие с унифицираната уредба за този вид имуществена застраховка в правото на Европейския съюз, както и с практиката на Съда на Европейския съюз - решение от 20.07.2017 г., по дело С - 287/16. Постановено по повод на преюдициално запитване от Върховен съд, Португалия с него е дадено задължително тълкуване на чл. 3, § 1 от Директива 72/166/ЕИО на Съвета от 24.04.72 г. /Първа Директива/, отменена с Директива 2009/103 / ЕО на Европейския парламент и на Съвета; чл. 2, § 1 от Директива 84/5/ЕИО на Съвета от 03.12.1989 г. /Втора директива/ и на чл. 1 от Директива 90/232 / ЕИО на Съвета от 14.05.90 г. /Трета директива/, като е отречена да е допустима правна уредба, при която нищожността на договора за застраховка "Гражданска отговорност" за моторно - превозно средство, произтичаща от

непосочени или първоначално декларирани от застраховачия неверни данни относно самоличността на собственика и на лицето, обичайно управляващо това моторно превозно средство или от обстоятелства, че лицето, за което или от името на което е сключен договора за тази застраховка, не е имало икономически интерес от сключването му, би била противопоставима на третите увредени лица, за да се освободи застрахователят от задължението да ги обезщети за вредите, причинени със застраховано при него моторно превозно средство. Предвид изложеното, застрахователят – ответник не може да се позовава на липсата на икономически интерес от сключване на сделката.

Доказано е наличието на причинна връзка между твърдените от ищците неимуществени вреди и претърпяното ПТП. В наказателното производство е установено, че М. З. И. е получил различни по характер телесни увреждания на 08. 04. 2020 г. , които са довели до неговата смърт на 25. 04. 2020 г. СМЕ, назначена по делото е дала заключение, че причината за смъртта на М. И. е състоянието на травматичния шок и неговите усложнения, резултат от получената съчетана травма на гръбначния стълб и гръдния кош. При такова тежко увреждане на гръбначния стълб и контузията на гръбначния мозък смъртта е била неизбежна, въпреки проведените терапевтични мероприятия. Заключение е обективно, компетентно и пълно, не е оспорено от страните, поради което съдът го приема като доказателство по делото, че смъртта на М. З. И. е в пряка причинна връзка с претърпяното ПТП.

При претенция за обезщетение за неимуществени вреди се прилага принципът на справедливо обезщетяване на болките и страданията, съгласно чл. 52 от ЗЗД, основан на цялостна преценка на конкретните обективни обстоятелства.

От гласните доказателства събрани по делото се установява, че смъртта на М. И. се е отразило изключително тежко на ищците и те не са я преодолели и до настоящият момент. Ищците разчитали и получавали неговата морална и материална подкрепа и преживели много тежко смъртта му, настъпила внезапно и по нелеп начин. Отразила се изключително негативно на психическото им здравословно състояние. Тези факти съдът приема за установени, както от показанията на разпитаните по делото свидетели, които са последователни и непротиворечиви, поради което съдът ги приема за обективни, така и от заключението на съдебно-психологическата експертиза, чието заключение кореспондира с гласните доказателства. Съобразявайки това и интензитетът на търпените болки и страдания, съдът намира, че справедливото по размер обезщетение за търпените неимуществени вреди за ищците възлиза на 150 000 лева, като съответстващо на общовъзприетото понятие за справедливост по чл. 52 ЗЗД. Не се установи претърпените болки и страдания да са с интензитет много по-висок от обичайния за този вид , поради което предявените икове до първоначално предявения размер от 200 000 лв. за всеки от ищците, са неоснователни и недоказани.

Законната лихва върху обезщетенията се дължи от предявяване на претенциите пред застрахователя, като в тази насока е формирана и съдебна практика – Решение №167/30.01.2020 г. по т.д.№ 2273/18 г. по описа на ВКС, II т.о. и Решение №128/04.02.2020 г. по т.д.№2466/18 г., ВКС, I т.о., която настоящият състав на съда напълно споделя.

Ишците са предявили претенцията си пред застрахователя – ответник по делото „ЗАД ДАЛБООГГ ЖИВОТ И ЗДРАВЕ “ АД за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди на 27. 05. 2020 г. според приложената обратна разписка. В отговор на отправените от увредените лица застрахователни претенции, застрахователят е уведомил ишците, че няма основание за изплащане до представяне на влязъл в сила съдебен акт, доказващ виновността на водача, управлявал застрахованото МПС, както и предвид непосочване на банкова сметка. Съдът приема, че застрахователната претенция е била подкрепена с достатъчно доказателства, включително Препис-извлечение на акт за смърт, Констативен протокол за ПТП с пострадали лица, удостоверения родствени връзки и за постоянен и настоящ адрес. Представянето на влязла в сила присъда не е документ, изискуем по чл. 498, ал. 2 от КЗ. Съгласно разпоредбата на чл.106, ал. 5 от КЗ не се допуска изискване на доказателства, с които ползвателят на застрахователна услуга не разполага, или не може да се снабди поради съществуващи нормативни пречки или липсата на правна възможност за осигуряването им. Представянето на влязла в сила присъда към момента на заявяване на застрахователната претенция не е било възможно, тъй като такава е била постановена впоследствие. В такъв случай съдебната практика приема, че изискването от страна на застрахователя на допълнителни документи, извън представените от увреденото лице по чл. 498, ал. 2 КЗ, при положение, че разпоредбата на чл. 496, ал. 3 КЗ защитава ползвателя на застрахователна услуга, е недобросъвестно поведение, в разрез със законовото му задължение да даде мотивиран отговор по застрахователната претенция в законоустановения срок – арг. от чл. 108, ал. 1 вр. с ал. 3 вр. с чл. 496, ал. 1 КЗ, както и е в недопустимо отклонение от забранителната разпоредба на чл. 106, ал. 5 КЗ. Разпоредбата на чл. 493, ал. 1, т. 5 КЗ предвижда, че застрахователят покрива отговорността на застрахования за лихвите по чл. 429, ал. 2, т. 2 КЗ, т. е. при ограниченията на чл. 429, ал. 3 КЗ- само в рамките на застрахователната сума и за периода с начало от уведомяване на застрахователя за настъпване на застрахователното събитие, респ. предявяване на претенция от увреденото лице. Непосочването на банкова сметка от ишците не е станало причина за неизпълнение на задължението на ответника. Според практиката на ВКС, когато застрахователят е в забава по чл. 497, ал. 1 КЗ, но не е определил дължим размер на застрахователно обезщетение и оспорва изцяло претенцията на увреденото лице, включително в съдебното производство по чл. 432, ал. 1 КЗ, в хода на което е посочена от увредения банкова сметка за изплащане на застрахователното обезщетение, не е налице забава на кредитора по см. на чл. 380, ал. 3 КЗ за периода от

изпадане на длъжника в забава по чл. 497, ал. 1 КЗ до посочване от увреденото лице на пълните и точни данни за банковата сметка, по която да се извърши плащането на обезщетението.

По изложените съображения, ответникът дължи законна лихва за забава върху застрахователните обезщетения за неимуществени вреди, считано от 27. 05. 2020 г. Претенциите на ищците за заплащане на законна лихва от 08. 04. 2020 г. е неоснователна, както и за законна лихва върху общия размер на дължимото застрахователно обезщетение /главница и законна лихва по чл. 429, ал. 3 от КЗ/, считано от 28. 05. 2020 г, тъй като представлява анатоцизъм, забранен от закона - съгласно чл. 10, ал. 3 ЗЗД и е недопустимо уговаряне на лихва върху лихва по отношение на физически лица – потребители, поради което следва да се остави без уважение.

Неоснователно е възражението на ответника за съпричиняване на вредоносния резултат от пострадалия, тъй като пътувал без предпазен колан. Релевантен за съпричиняване на вредата от страна на увредения е само онзи конкретно установен принос на последния, без който не би се стигнало да настъпване на вредоносния резултат. Така е разрешен въпроса и в практиката на съдилищата. Според нея, не всяко поведение на пострадалия (действие или бездействие), дори ако не съответства на предписаното от закона, може да бъде определено като съпричиняващо вредата по см. на чл. 51, ал. 2 ЗЗД, а само това, чието конкретно проявление се явява пряка и непосредствена причина за произлезлите вреди - в случая с настъпилите телесни увреждания на пострадалия. Според заключенията на СМЕ и Комплексната СМАТЕ, причината за смъртта на М. И. е състоянието на травматичния шок и неговите усложнения, резултат от получената съчетана травма на гръбначния стълб и гръдния кош. Според заключението на СМЕ, намирането на пострадалия след инцидента на пасажерското място - задна дясна седалка в катастрофираният лек автомобил, сочи, че пасажера е бил с правилно поставен предпазен колан, тъй като въпреки преобръщането на автомобила по таван и стационарирането на обратната лява страна е останал на мястото, където е пътувал. Вещите лица по назначената комплексна СМАТЕ не са категорични в заключението си дали пострадалият е пътувал с предпазен колан, но считат, че дори и без поставен предпазен колан, смъртта му е била неизбежна, предвид механизма на ПТП и травмите довели до смъртта на пострадалия. Тези травми - гръбначно-мозъчна травма с отзвяващо счупване (счупване-изкълчване) на ниво 6-ти-7-ми шийни прешлени, контузия на гръбначния мозък на същото ниво, разкъсване на междуребрена мускулатура между 1-во и 2-ро десни ребра, десностранен хемопневмоторакс, предвид движението на тялото на седящия на задната седалка в дясно при ПТП, не са защитени от предпазното действие на колана, поради което тези обстоятелства изключват допринасянето на настъпването на вредите по смисъла на чл. 51, ал. 2 ЗЗД от пострадалия. Други доказателства не са ангажирани от ответника, чиято е тежестта на доказване, във връзка с възражението му за наличие на съпричиняване на вредоносните последици от страна на пострадалото лице, поради непоставен от него

обезопасителен колан, поради което това възражение се явява неоснователно.

На осн. чл. 78, ал. 6 от ГПК, ответникът следва да заплати по сметка на Разградския окръжен съд държавна такса в размер на 12 000 лв. върху уважения размер на предявените искове, 448.50 лв. разноски по делото за заплатено от бюджета на съда възнаграждение на вещото лице по СПЕ.

Относно възнаграждението по чл. 38, ал.2 ЗА на пълномощника на ищците.

Дължимото от ответника адвокатско възнаграждение на процесуалния представител на ищците адв. Георги Георгиев Радков от САК, на осн. чл. 38, ал. 2 от ЗА, е в размер на 7 530 лв., определено съгл. чл. 7, ал. 2, т. 5 от Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, съобразно уважения размер на иска.

По възражението на ответника, че върху възнаграждението по чл. 38 ЗА не следва да се начислява ДДС, въпреки че пълномощника на ищците е представил доказателства, че е регистриран по ЗДДС.

Съгласно § 2а от ДР на Наредба № 1/09.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, за регистрираните по ДДС адвокати дължимият ДДС се начислява върху възнагражденията по наредбата и се счита за неразделна част от възнаграждението. Предвиденият в цитираната разпоредба начин, по който се формира минималният размер на адвокатското възнаграждение за регистрираните по ДДС адвокати, е приложим както за случаите, когато възнаграждението е предмет на договаряне между адвоката и неговия клиент, така и за случаите на оказано от адвоката безплатно процесуално представителство по чл. 38, ал. 2 ЗА, в които размерът на възнаграждението се определя от съда. При отправено до съда основателно искане за присъждане на адвокатско възнаграждение по чл. 38, ал. 2 ЗА, изхождащо от адвокат, регистриран по ДДС, в полза на адвоката следва да се присъди възнаграждение в минимален размер, изчислен съобразно Наредба № 1/2004 г. върху защитения материален интерес, към който следва да се прибави 20 % ДДС.

След като пълномощникът на ищците е регистрирана по ДДС, върху определеното на същия възнаграждение от 7530 лв. се дължи и 20 % ДДС или сумата 1 506 лв. Така общия размер на адвокатското възнаграждение с включен ДДС възлиза на сумата от 9 036 лв. Така и Определение № 60453 от 6.12.2021 г. на ВКС по ч. т. д. № 2302/2021 г., II т. о., ТК., Определение № 60429 от 30.11.2021 г. на ВКС по ч. т. д. № 308/2021 г., I т. о., ТК.

Ответникът претендира адвокатско възнаграждение в размер на 600 лв., което според договора за правна защита и съдействие е платено изцяло в брой. Договореното възнаграждение не е прекомерно по размер, с оглед фактическата и правна сложност на делото. Само за пълнота на изложението следва да се отбележи, че същото е много под минималния размер по чл. 7, ал. 2, т. 5 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Общо разноските на ответника са в размер на 1400 лв. /сумата от 30 лв. за депозит за свидетел му е върната/, вкл. и заплатеното адвокатско възнаграждение. Според отхвърлената част от предявените искове, ищците дължат на ответника разноски в размер на 350 лв., на осн. чл. 78, ал.3 ГПК.

В горния смисъл е и практиката на Окръжен съд – Разград по аналогичен случай обиктивизирана в **Решение № 27 от 10.12.2021 г. по търговско дело № 20203300900056 по описа за 2020 година** /исковете са били предявени от родителите на същото починало лице/.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „ЗАД ДАЛЛБОГГ ЖИВОТ И ЗДРАВЕ“ АД, гр. София, бул. Д-р Г.М. Д.“ № 1, ЕИК 200299615 на осн. чл. 432, ал. 1 от КЗ да заплати на :

1. М. Х.. ИСК., ЕГН *****, с адрес обл. Разград, общ. Исперих, с. Лудогорци, ул. Янтра № 22,

2. Б. М. З., ЕГН *****, адрес обл. Разград, общ. Исперих, с. Лудогорци, ул. Янтра № 22,

сумата 150 000 /сто и петдесет хиляди/ лева за всеки един от тях, представляваща обезщетение за претърпени от ищците неимуществени вреди, причинени от застрахования по „Гражданска отговорност“ Мю. М. З. от настъпило ПТП на 08. 04. 2020 г. и последвала смърт на 25. 04. 2020 г. на М. З. И., за което с Присъда № 4/ 12. 02. 2021 г. по нохд № 12 / 2021 г. по описа на РОС Мю. М. З. е призната за виновна, ведно със законната лихва, считано от **27. 05. 2020 г.** до окончателно изплащане на сумата и **ОТХВЪРЛЯ** предявените искове за разликата над 150 000 лв. до предявения размер от 200 000 лв., като неоснователни и недоказани, както и претенцията за заплащане от 08. 04. 2020 г. до 26. 05. 2020 г. на законната лихва върху главницата и от 28. 05. 2020 г. на законна лихва върху присъдена лихва от 08. 04. 2020 г., като бъде включена в главницата, като неоснователна.

ОСЪЖДА „ЗАД ДАЛЛБОГГ ЖИВОТ И ЗДРАВЕ“ АД, гр. София, бул. Д-р Г.М.Д.“ № 1, ЕИК 200299615 да заплати по сметка на Разградския окръжен съд сумата **12 000 лева** държавна такса върху уважения размер на исковете и сумата **448.50 лева** деловодни разноски.

ОСЪЖДА „ЗАД ДАЛЛБОГГ ЖИВОТ И ЗДРАВЕ“ АД, гр. София, бул. Д-р Г.М. Д.“ № 1, ЕИК 200299615 да заплати на адвокат Георги Георгиев Радков от САК сумата **9 036 /девет хиляди и тридесет и шест/ лева** , представляваща адвокатско възнаграждение с включен ДДС, на осн. чл. 38, ал. 2 от ЗА.

ОСЪЖДА:

1. М. Х.. ИСК., ЕГН *****, с адрес обл. Разград, общ. Исперих, с. Лудогорци, ул. Янтра № 22,

2. Б. М. З., ЕГН *****, адрес обл. Разград, общ. Исперих, с. Лудогорци, ул. Янтра № 22,

да заплатят на „ЗАД ДАЛЛБОГГ ЖИВОТ И ЗДРАВЕ“ АД, гр. София, бул. Д-р Г.М. Д.“ № 1, ЕИК 200299615 сумата **350 лева** представляваща разноси съразмерно с отхвърлената част от исковете, на осн. чл. 78, ал.3 ГПК.

Препис от решението да се връчи на страните, на осн. чл. 7, ал.2 ГПК.
Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред Варненския апелативен съд.

Съдия при Окръжен съд – Разград: _____